

217/11. 2
26
7799 17

DISSERTATIO IVRIDICA INAVGVRALIS
DE
**MODO FINIENDI AE-
TATIS CVRAM, PER IMPE-
TRATAM VENIAM,**

Q V A M
ANNVENTE ILLVSTRI ICTORVM SENATV
IN ALMA AC PERANTIQVA ELECTORALI ACADEMIA
ERFVRTENSI

P R A E S I D E
FACVLTATIS IVRIDICAE DECANO,
Dn. RVD. CHRIST. HENNE, ICto

EMINENTISSIMI AC CELSISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS MOGVNTINI
CONSILIARIO REGIMINIS, FACVLTATIS IVRIDICAE ET IVDICII PRO-
VINCIALIS ADSESSORE, CODICIS ET IVRIS FEVDALIS PROFESSORE
PVBLICO ORDINARIO

Salutem!
gratum
gratum!

PRO GRADV DOCTORIS IN VTROQVE IVRE
LEGITIME CONSEQVENDO
IN AVDITORIO IVRIDICO COLLEGII ANSELMINI
DIE XXIII, APRILIS MDCCCLXXVII.

PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI SVBMITTET
A V C T O R

ERNESTVS AVGVSTVS ZIEGLER,
ERFVRTENSIS,
CAVSARVM TVTELARIVM PRAEFECTVS ET ORDINISSENATORII
MEMBRVM

ERFORDIAE, STANNO HENRICI RVDOLPHI NONNII,
ACADEMIAE A TYPIS.

(P. 11)

50

DISSERTATIO IURIDICA IN ACADEMIA
DE
MODO FINIENDI
LITIS CURAM PER IURE
TRATAM VENIAM

AVCTORE
FRANCO CAROLO
IN ACADEMIA IURIS
PRAESIDE

DAVID CHRISTIANUS
PRO GRADU DOCTORIS
IN AUDITORIO IURIS
AVCTOR

ERNESTVS A CASTVS ZIEGLER
PRAEFATVS

STATIONE IURIS KUDOLPHI
HAROLDI A. 1785

CONSPECTVS
DISSERTATIONIS.

Prooemium Instituti rationem exponit.

§. I. Differentiam inter tutelam, & curatelam adhuc hodie
superesse, demonstrat.

A 2

§. II.

- §. II. Curatelam voluntariam & necessariam esse, tradit.
- §. III. A voluntaria, quemlibet pro arbitrio se liberare posse, probat.
- §. IV. Aliter se rem habere, in necessaria, indagat.
- §. V. Ab hac regula eximit, si quis veniam aetatis impetrauerit.
- §. VI. Definitionem veniae aetatis continet.
- §. VII. Iure naturali hanc veniam incognitam esse, animaduertit.
- §. VIII. In statu ciuili minorum curam fundatam esse, docet.
- §. IX. Tempus, quo vsque durare debeat haec cura, iure ciuili esse determinatum, monet.
- §. X. Ex iusta causa dispensationem huius temporis locum habere, annotat.

H 2

A

§. XI.

- §. XI. Veniam & dispensationem petentem, iustam causam docere, debere, concludit.
- §. XII. Non accurate hic censum annorum haberi solere, patefacit.
- §. XIII. Rationes ad veniam concedendam mouentes, in medium profert.
- §. XIV. Hanc veniae concessionem reseruatis Imperatoris annumerat.
- §. XV. Hanc veniam, preces veritate niti, supponere, allegat.
- §. XVI. De effectu impetratae veniae agit.
- §. XVII. Excipit a tradita regula alienationem immobilium.
- §. XVIII. Effectum veniae a Principe Imperii impetratae, se extra territorii terminos non extendere, exponit.

§. XIX.

§. XIX. Omnes circumstantias in concedenda venia, probe esse ponderandas, monet.

§. XX. Quid iuris sit, si quem impetratae veniae poeniteat, addit.

§. XXI. Tractationi colophonem imponit.

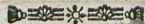
PROOE-

PROOEMIUM.

Nulla profecto doctrina in vniuerso nostro iure tam accurate copioseque disposita est, nullaque Magistratibus magis inculcata, quam ea, quae sancita est de tutela & curatela. Ea enim est, quae Ciues & vniuersas Respublicas conseruat florentes. Est, quae succurrit indefensis, quae tuetur parentibus desolatos, B

quae tandem curat, vt emicet tota ciuitas ciuibus opulentis atque honestis. In ea colenda sita est honestas omnis, & in negligenda turpitudō. Quid ergo vtilius? Quid grauius? Nonne praestat coarctare iuueniles calores, ne cupidini dediti, tristem sentiant exitum, qui eos post dispersum exspectat patrimonium? Cum itaque statuerim, de quodam argumento loco speciminis inauguralis meditationes quasdam proponere, non inutile fore credo, si de specie quadam, qua cura finitur nimirum de venia aetatis breuiter quaedam exponam.

§. I.

Pertinet autem illa venia ad modos, quibus cura nullo modo tutela finitur. Quamuis enim multi Doctores differentiam tutelae & curae sublatam esse non contendant solum, sed in sermone Germanico etiam nulla vox propria adsit, quae tutelam & curatellam exacte distinguere possit, sed promiscuo modo appellentur: *Bormünder*; id tamen vniuersaliter approbandum esse equidem non credo. A sublata enim differentia nominali ad sublatam realem argumentum duci nequit. Ne de Romanorum solennitatibus & consuetis subtilitatibus dicam, consistam modo in nostris moribus. Concedimus quidem interdum curatorem simul quoque dari personae (*), at semper datur hodie principaliter rei, vt

vti quoque Icti Ienenfes responderunt (**). Et denique sicuti pubertas a maiorenitate ita quoque tutela differt a cura.

(*) HELLFELD Pandect. de curator. Tit. X. §. 1391. Vnde mixta oritur cura.

(**) SCHILTER, Ex. 37. ad ff. th. 81.

§. II.

Curatellam prout vel inuitis, vel volentibus datur curator, duplicem, nimirum voluntariam & necessariam esse, & praeter mortem variis modis finiri, satis superque in promptu est, nec indiget quidem ulteriori explicatione. Ut tamen omnia, quae infra occurrunt, quodam ordine proferantur, opus est, ut haecce principia, ad magis perillustrandam nostram materiam, breuiter repetamus.

§. III.

A voluntaria illa cura quilibet pro suo arbitrio se liberare potest. Sic v. gr. absentes impediti durante absentia, cum rebus suis praeesse nequeant, curatores ad negotia administranda constituere solent. (*) Si vero redeunt, pro lubitu curatorem constitutum dimittere possunt. Sic quoque res se habet certo respectu cum cura sexus, cui mulieres maiores in Saxonia aliisque locis, ubi ius Saxonicum seruatur, subesse solent. (**)

B 2

lubitu

Iubitu faeminae istae eligere & dimittere possunt. Est enim illa cura muliebris, praeter maritalem, mere voluntaria, & in eo tantummodo consistit officio, ut curatores faeminam instruant consilio in iis negotiis, quae facile laesionem quandam inferre possunt (**), & his suo consensu efficaciam conciliant, bona autem nullo modo administrant.

(*) §. 4. de Curatoribus.

(**) Ius Sax. Prov. Lib. I. art. 43. sqq.

(***) LEYSER spec. 301. m. 1.

§. IV.

Secus vero res se habet cum cura necessaria. Haec non dependet ab arbitrio, sed constituitur ex dispositione L. L. XII. tabul. sub qua erant praeter minores, furiosi, mente capti & qui his aequiparantur. (*) Et cum adolescentibus etiam inuitis cura nostris moribus imponatur; non dubium est, quin illorum cura ad necessariam pertineat curam. Omnis vero necessaria cura tunc demum cessat, si eius causa definit. Cura vero adolescentum constituta est ob lubricum eorum iudicium, ita ut Minores iure communi usque ad annum vicesimum quintum perfecte completem sub cura esse debeant. (***)

(*) § 3. & 4. I. h. t.

(**) L. 1. ff. de Minoribus.

§. V.

§. V.

Haec omnia vero aliter tunc se habent, si quis ante consecutam maiorenitatem veniam aetatis impetrauerit a summa potestate aut ab eo, cui id concessit summa potestas. (*) Quaeque venia est, de qua in nostra dissertatione agere statuimus. Abstineamus igitur de aliis modis, quibus finitur cura sed veniam potius, si placet, definiamus

(*) L. 1. 2. & 3. C. de his, qui Ven. aetat. impetrar.

§. VI.

Venia aetatis est specialis dispensatio a cura, ex iustis causis ei concessa, qui iure sub eadem adhuc esse debebat. Ex qua definitione luculenter apparet: Veniam nostram non pertinere ad illos modos quibus voluntaria, sed necessaria potius finitur cura. Ad liberationem enim voluntariae curae nulla dispensatio seu consensus alterius requiritur (S. 3.), sed solummodo dependet ab arbitrio illius, qui illam petiit & impetrauit.

§. VII.

Iure Naturali quidem quilibet, qui sibi ipse praesse potest, aliorum auxilio non indiget, neque annorum computationis, aut veniae aetatis hic ratio habetur, sed aequitati conuenit, ut dominus domini sui iura ipse quoque pro arbitrio exercere queat. Quare etiam Romani

iam statuerunt: turpe esse, libero homini permittere nolle, liberam rerum suarum administrationem. (*) Indeque Romani adolescentes inviti, curatores non acceperunt, praeterquam in litem. (**)

(*) L. 2. ff. Si quis a Parent, manum.

(**) L. 21. C. Mandat.

§. VIII.

Quando autem dimisso statu naturali ad introductum Imperium, cui sumus subiecti, accedimus; asseuerandum omnino est: & ob Minorum & ob Reipublicae salutem, in administrandis bonis ciuibus normam quandam praescriptam fuisse. Sancierunt itaque leges, sine respectu ad illa Romanorum principia, (§. 7.) vt Minores, nostris moribus, etiam inuiti vsque ad annum vicessimum quintum perfecte completum cura regantur. (*)

(*) L. 1. ff. de Minoribus.

§. IX.

Ob lubricum iudicium Minores, quia malorum captio-
nibus expositi, cura vsque ad annale praescriptum illud
tempus

tempus subesse coguntur. (§. anteced.) Quod vero tempus a iure civili proficiscitur, natura enim ad certos annos se constringi non patitur, quia saepius ante annos se exterrit, quandoque etiam vires suas suspendit, cum non omnibus eadem aetate contingat sapere. (*) Quae annaria computatio, cum teste experientia saepe quam maxime incerta sit, statuta nostra quoque a iure civili recedere & haec iterum in Maiorennitatis termino inter se variare solent. (**)
Sic iure Saxonico terminus XXI. annorum receptus, quo completo plena Maiorennitate aliquis gaudet.

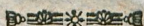
(*) Nov. Leon. 28.

(**) STRYCK. V. M. h. t.

§. X.

Interdum autem cum saepe melius sit, res eorumque administrationem domini, quam extranei arbitrio, expofitas relinquere, plane ab illis constitutis terminis deflecti solet. Apud nos enim, cum omnes leges certum temporis spatium ad negotii subsistentiam requirentes sub sint arbitrio Principis, ita etiam ex iusta causa circa haec leges annaria dispensari, & Minorem pro Maiori declarari posse nullum restat dubium,

§. XI.

§. XI.

Veniam igitur precans ante omnia in suo libello iustam a cura dispensationis causam ita docere debet:

A. Testimonia de morum probitate pro se allegare debet. Quamvis enim curator rei principaliter constituatur, secundario tamen datur etiam ad educationem. Durante enim curatela bona administrat curator, & per hancce administrationem Minor impeditur, quominus bona sua dilapidare queat.

B. Demonstret, animi solertiam, vt sibi ipse praesse malorumque insidias prudenter resistere sciat.

C. Annorum computationem seu numerum ineat, ita vt masculi veniam petentes 20 & faeminae sint 18 annorum. Praesumitur enim eos, cum sint Maiorenitatis proximi, sibi quoque prudenter consulere posse.

§. XII.

Ad illum vero terminum annorum Iure Ciuili praescriptum annum puta 18 aut 20 nostris moribus non amplius accurate respicitur, adeoque nec scrupulosa actatis probatio exigi solet. Sed pari ratione hi anni in eius arbitrio sunt, (§. 10.) cuius est leges ferre, vnde & infra hos

hos annos determinatos veniam aetatis concedi posse recte defendunt Doctores. (*) Hic enim maior ratio habenda prudentiae & honestatis morum, quam annorum & iam sufficit, si constat, aliquem aptum fatis esse, ad res suas prudenter administrandas. (**)

(*) MYLER ab EHRENBACH d. Tr. Cap. 4. §. 8. & 9.

(**) GROENWEG de LL. Abrogat. ad L. L. 2. de his, qui Ven. aetat. n. 3. & 4.

§. XIII.

Omnes itaque Minores, qui patrimonia sua gubernare & veniam aetatis impetrare cupiunt, haec requisita ad ductis testimoniis in libello pro se allegare debent. Et his probatis conceditur illis interdum venia nostra. Teste enim experientia dominus semper magis vigilat rebus suis & curat, ut bona sua non conserventur solum, sed in dies etiam, quantum fieri potest, augeantur, quam administratores facere solent. Accidit etiam, quod Minoribus saepe processibus implicatis, curator specialis adhuc in litem constituatur, quia curatores, rebus modo dati, iurium plerumque imperiti sunt & res processuales prosequi nequeunt; Eiusmodi autem Minor cum sit forsitan in iure versatus ipse processum suum prosequi cupit, verum cum in iudicio sine curatore stare nequeat, veniam impetrare se coactum videt, Cur in hoc & in simili casu venia

C

dene-

denegari possit, si reliqua adsunt requisita, equidem non video.

§. XIV.

Venia dispensando conceditur. Quae dispensatio proprie reservatis imperialibus annumeratur (*) adeoque secundum leges a summa Potestate aut ab eo, cui id concessit summa Potestas v. gr. Comitibus Palatinis, impetrari debet. (**) Verum hodie in Imperio Rom. Germ. Principes etiam Imp. vi Superioritatis territorialis gaudent potestate veniam illam concedendi, eo cum effectu, ut dispensati intra territoriorum fines pro Maioribus agnoscantur. (***) In permultis locis Magistratus quoque veniam indulgere solent. Cum vero iudicis sit, I.L. verbis hoc modo inhaerere, eaque exactissime observare nullo modo autem ab is se eximere; satis etiam superque constat, Magistratibus hancce veniam aetatis concedendi potestatem non ex iurisdictione ordinaria competere, sed potius ex speciali delegatione. (****)

(*) IOH. HEINR. STAMLER de Reserv. Imp.

(**) L. 1. C. de his, qui Ven. aetat. impetrar.

(***) MYLER in Etologia. C. 2. §. 1.

(****) ZIEGLER J. allegat. C. XI. §. 2. LAVTERBACH. coll. pand. L. IV. tit. 4. §. 6. 7.

S. XV.

Pertinet igitur venia aetatis ad species Const. Princip. quae semper praesupponunt, factum in libello propositum niti veritate. Si vero factum veritate haud nititur, constitutiones tanquam ex errore conditae nullius sunt valoris. Sic quoque venia aetatis praesupponit requisita a Precante in libello suo (§. II.) allegata esse vera. Arridere itaque huic scopo videtur, ubi potestas veniam aetatis concedendi Magistratui delegata est. Huic enim iucumbit, non solum curatores, sed Minorum etiam mores & educationem vigilantem oculo observare, unde quam optime scire potest, an impetranti illa venia conferenda aut deneganda. Imo nisi expressae legi per crebras exceptiones illudatur, Comites Palatinos quoque sine consilio atque consensu Magistratus ordinarii pro lubitu veniam recte concedere posse non credo.

N. Et Comites Palatini & Magistratus, siquidem illa potestate gaudent, semper tamen ad annum decimum sextum aut vigesimum adstricti sunt, iis enim non

est leges ferre, sed iam latas obseruare. (§. 10. & 15.)

§. XVI.

Impetrata autem aetatis venia tollitur tota cura & dominii exercitium, quod durante cura quieuit, transitque in Impetrantem seu pro Maiori declaratum. Inde quantumcunque ipsi licitum fuit cum consensu curatoris, tantum etiam post impetratam veniam sine curatore ei licitum est. (*) In iudicio sine curatore stare, res suas administrare & absque spe restitutionis de iis valide contrahere potest. (**)

(*) L. 22. C. de Adminiftr. Tut.

(**) Lit. C. de his, qui Ven. aetar. impetrar.

§. XVII.

Ius vero contrahendi in alienationem immobilium aut obligationem extendi nequit. In hac enim parte omnes omnino Minores, siue petita sit siue non aetatis venia pa-
res

res esse expressis verbis sancierunt leges. (*) Qui enim ab alienatione statim incipit suam administrationem nec dum veniam merere videtur, apparet potius illum proposito quodam animo bona sua dissolute dilapidare velle. Nisi potestas alienandi nominatim a Principe sit concessa, aut accedat Magistratus decretum. (**)

(*) L. 2. C. §. 1. de his qui Ven. aetat. impetrar.

(**) Arg. L. 2. C. Qu. decret. non est op.

§. XVIII.

Ita se res habet, si Minoris bona in vna eademque regione sita sunt. Longe aliud autem est, si diuersa bona possidet in diuersis territoriis. Tunc quidem si ab Imperatore veniam impetrauerit, concedo impetrantem per totam Germaniam pro Maiori esse declaratum & sine consensu curatorum valide de suis bonis disponere & pro lubitu de illis contrahere posse. Si vero ab imperii Principe venia sit impetrata, hic quidem vi superioritatis territorialis illa potestate gaudet, ita tamen, vt ultra territorium se venia non extendat; (*) tunc enim nescio, an quis cum illis sine spe restitutionis contrahere possit, nisi ab vno-

quoque Principe seu Magistratu ubi bona sita sunt pro Ma-
iori declaratus sit.

(*) Du. de RHEZ. Inst. Iur. Publ. lib. 2. Tit. II. §. I.

§. XIX.

Quae omnia, in concedenda venia illa, quantum hu-
mano consilio effici potest, bene circumspectenda sunt. Ni-
mis enim priuatorum bonum cumulatis a iure civili ex-
emptionibus periclitatur. Quamvis enim saepius veniam
precentes in libello suo speciem iustae causae prae se fe-
rant, teste tamen historia saepe post, morum celerata aut
ignorata emerfit improbitas. In alia omnia vero eundem
est, quod attinet personas Illustres, eorum enim generosa
educatio, nobiles etiam supponit mores, ita ut eorum splen-
didae virtutes suppleant minorennem aetatem. Accedit
quod in grauioribus negotiis habeant suos Consiliarios ad
id constitutos, qui illis suis consiliis assistere & de eorum
euentu responderere debeant.

§. XIX.

§. XX.

Tandem vero cum homines interdum plus sperent de suis rebus, quam reuera in illis est, fieri quamquam rarissime potest, illum forsân, qui veniam impetrauit, intelligere, se minus aptum esse ad negotia sua prudenter expedienda. Poteritne ille a Principe restitutionem petere, contrâ impetratam ab ipso veniam, vt scilicet Minor iterum declaretur? Denegari quidem haecce restitutio nequit, tunc enim ex propria confessione apparet, nullam iustam veniae causam adfuisse & eius narrata in libello proposita in veritate non fundata fuisse, quam tamen (§. 15.) venia vti omnes dispensationes praesupponit. Attamen vti nulla lex positua quoad actus praeteritos regulariter effectus producit, sed suam vim tantum futuris tribuit; ita quoque ne qui cum illis, qui veniam impetrarunt, contrahunt, Principali auctoritate circumscripti videantur (*) restitutio conceditur eo modo, vt tantum quoad actus seu contractus adhuc gerendos nullo modo quoad praeteritos seu post veniam impetratam gestos operetur.

(*) L. I. C. de his qui Ven. aetat. impetrar.

§. XXI.

§. XXI.

Sufficiat igitur, me huius doctrinae primas duxisse lineas, generalia illius continentes, ita tamen comparatas, ut multa ex iis deduci possint confectionaria, illius illustrationi ulterius inferuentia, a quibus tamen eo magis abstinui quo certius habeo, ubertatem ipsius argumenti dissertationis academicae limites omnino respuere, ut igitur breui-loqua haec tractatio aequi bonique consulatur, in votis habeo.

ULB Halle
007 368 429

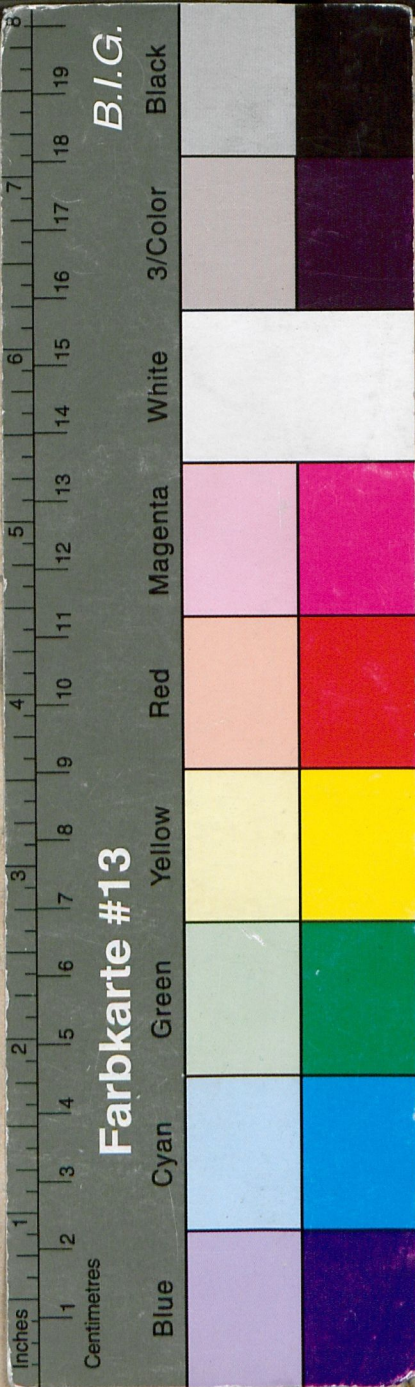
3

v. 78

1771/11. 2

7799 26

17

DISSERTATIO IVRIDICA INAVGVRALIS
DE
**MODO FINIENDI AE-
TATIS CVRAM, PER IMPE-
TRATAM VENIAM,**

Q V A M
ANNVENTE ILLVSTRI ICTORVM SENATV
IN ALMA AC PERANTIQVA ELECTORALI ACADEMIA
ERFVRTENSI

P R A E S I D E
FACVLTATIS IVRIDICAE DECANO,
Dn. RVD. CHRIST. HENNE, ICto

EMINENTISSIMI AC CELSISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS MOGVNTINI
CONSILIARIO REGIMINIS, FACVLTATIS IVRIDICAE ET IVDICII PRO-
VINCIALIS ADSESSORE, CODICIS ET IVRIS FEVDALIS PROFESSORE
PVBLICO ORDINARIO

*PRO GRADV DOCTORIS IN VTROQVE IVRE
LEGITIME CONSEQVENDO*

IN AVDITORIO IVRIDICO COLLEGII ANSELMINI
DIE XXIII, APRILIS MDCCLXXVII.

PVBLICO ERVDITORVM RXAMINI SVBMITTET
A V C T O R
ERNESTVS AVGVSTVS ZIEGLER,
ERFVRTENSIS,
CAVSARVM TVTELARIVM PRAEFECTVS ET ORDINISSENATORII
MEMBRVM

ERFORDIAE, STANNO HENRICI RVDOLPHI NONNII,
ACADEMIAE A TYPIS.

(P. 11)

